

NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

A Nemzeti Választási Bizottság 732/2018. számú határozata

A Nemzeti Választási Bizottság a dr. T.D. magánszemély (a továbbiakban: Beadványozó) által benyújtott fellebbezés tárgyában – 17 igen és 2 nem szavazattal – meghozta a következő

határozatot:

A Nemzeti Választási Bizottság Heves Megye 01. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság 61/2018. (IV. 08.) számú határozatát részben megváltoztatja, és mellőzi a további jogszabálysértéstől való eltiltás jogkövetkezményét.

A Nemzeti Választási Bizottság dr. V. J. főigazgatót 138.000 Ft, azaz százharmincnyolcezer forint bírság megfizetésére kötelezi.

A bírság összegének megfizetését átutalással kell teljesíteni a Nemzeti Választási Iroda Magyar Államkincstárnál vezetett fizetési számlaszámára – 10032000 - 01040391 - 00000000 – jelen határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül. A közlemény rovatban fel kell tüntetni jelen határozat számát és az alábbi bírságazonosító számot: V182091041. A bírság meg nem fizetése esetén adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül, amelyet a Nemzeti Választási Iroda megkeresésére az állami adóhatóság szed be.

A határozat ellen a meghozatalától számított 3 napon belül az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet személyesen, levélben vagy elektronikus dokumentumként a Kúriához címzett bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet nyújthat be a Nemzeti Választási Bizottságnál (1054 Budapest, Alkotmány u. 3., levélcím: 1397 Budapest, Pf.: 547., e-mail: nvb@nvi.hu). A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb 2018. április 15-én 16.00 óráig megérkezzen. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem elektronikus dokumentumként való benyújtása esetén a kérelem benyújtójának jogi képviselője minősített elektronikus aláírásával látja el a kérelmet. Az elektronikus dokumentumként benyújtott kérelem mellékleteit oldalhú másolatban elektronikus okirati formába kell alakítani. A bírósági eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálóval rendelkező személy – a szakvizsga-bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával – saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat. A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A felülvizsgálati kérelem benyújtóját tárgyi illeték-feljegyzési jog illeti meg.

Indokolás

I.

[Az első fokon eljáró választási bizottság döntése és az azt megalapozó tényállás]

[1]K. Cs. magánszemély (a továbbiakban: Kifogást tevő) 2018. április 7-én személyesen eljárva nyújtotta be kifogását, amelyben a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2. § (1) bekezdés c) pontja szerinti alapelv megsértését kifogásolta.

[2]Kifogást tevő jogorvoslati kérelmében előadta, hogy dr. V. J.-től (a továbbiakban: Főigazgató), az Egri Markhot Ferenc kórház főigazgatójától 2018. április 5-én levelet kapott a kórház egyik alkalmazottja, amelyben a FIDESZ-KDNP jelölő szervezetek és Nyitrai Zsolt képviselőjelölt támogatására hívta fel munkatársait. Előadása szerint a kifogáshoz mellékelt levéllel megegyező tartalmú leveleket a napokban a kórház több alkalmazottja is megkapta.

[3]Kifogást tevő álláspontja szerint a Ve. 121. §-a alapján kampányidőszakban minden olyan tevékenység, amely alkalmas a választói akarta befolyásolására, vagy ezt megkísérli, kampánytevékenységnek minősül. Kifogást tevő rögzíti, hogy az Egri Markhot Ferenc Kórház állami fenntartású egészségügyi intézmény és a hivatkozott levelet Főigazgató hivatalos minőségében írta alá. A jogsértés bizonyítékeként csatolta a sérelmezett levelet.

[4]Az általa előadottak alapján kérte, hogy az OEVB kifogásának adjon helyt, „a Ve. 218. §-ban foglaltak szerint határozzon,” és tiltsa el Főigazgatót a további jogsértéstől.

[5]Az OEVB a 61/2018. (IV. 08.) számú határozatával a kifogásnak helyt adott, és megállapította, hogy Főigazgató megsértette a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontja szerinti, esélyegyenlőség a jelöltek és jelölő szervezetek között alapelvét azzal, hogy a kórház alkalmazottjainak képviselőjelölt támogatására buzdító levelet küldött ki. Az OEVB eltiltotta a jogsértőt további jogsértéstől.

II.

[A fellebbezés tartalma]

[6]Beadványozó 2018. április 10-én 14 óra 50 perckor személyesen eljárva nyújtotta be fellebbezését, amelyben előadta, hogy az OEVB határozata sérti a Ve. 209. § (1) bekezdését, továbbá az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése szerinti, szólás és véleménynyilvánítás szabadságát.

[7]Beadványozó álláspontja szerint az OEVB tévedett, amikor az ügy alapjául szolgáló kifogást határidőben benyújtottnak minősítette, tekintettel arra, hogy Kifogást tevő nem bizonyította, hogy Főigazgató levele mikor került átadásra. Előadása szerint a határidőben történő beérkezést a Kifogást tevőnek kellett volna

bizonyítania, ennek hiányában pedig kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kellett volna utasítani.

[8]Beadványozó továbbá előadta, hogy hibás az a megállapítás, miszerint Főigazgató a FIDESZ-KDNP és Nyitrai Zsolt „támogatására hívta fel munkatársait, illetve támogatására buzdító levelet küldött ki”, tekintettel arra, hogy „az irányában megnyilvánuló további kérdések elkerülése érdekében tájékoztatta a munkatársait, hogy kire szavaz és részletesen kifejtette, hogy miért adja a szavazatát Nyitrai Zsoltra”. Véleménye szerint téves az megállapítás is, miszerint Főigazgató hivatalos minőségében írta alá levelét, mivel ez „a levél formájából (fejléc hiánya, bélyegző hiánya, stb.) és tartalmából, hangvételeből sem állapítható meg”. Álláspontja szerint a levél írója mindösszesen csak az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése szerinti, „szólás és véleménynyilvánítás szabadságának jogával élve” juttatta kifejezésre a meggyőződését.

[9]A fentiekre tekintettel kérte, hogy a Nemzeti Választási Bizottság az OEVB határozatát változtassa meg, és a kifogást utasítsa el.

III.

[A Nemzeti Választási Bizottság döntése és jogi indokai]

[10] A Nemzeti Választási Bizottság a Ve. 231. § (4) bekezdése alapján eljárásában a sérelmezett határozatot, valamint az azt megelőző eljárást vizsgálja az irányadó jogszabályok alkalmazásával, a fellebbezés keretei között.

[11] A Ve. 43. § (1)-(2) bekezdései szerint a választási bizottság a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján tisztázza a döntéshozatalhoz szükséges tényállást. Eljárásában minden olyan bizonyíték felhasználható, amely alkalmas a tényállás tisztázásának megkönnyítésére. Bizonyíték különösen: a nyilatkozat, az irat, a tanúvallomás és a tárgyi bizonyíték. Az (5) bekezdés alapján továbbá a választási bizottság a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékeli és az ezen alapuló meggyőződése szerint állapítja meg a tényállást.

[12] A Ve. 140. § (1) bekezdés b) pontja alapján kampányeszköznek minősül minden olyan eszköz, amely alkalmas a választói akarat befolyásolására vagy annak megkísérésére, így különösen a jelölő szervezet, vagy jelölt által történő közvetlen megkeresés. A Ve. 141. §-a szerint kampánytevékenység a kampányeszközök kampányidőszakban történő felhasználása és minden egyéb kampányidőszakban folytatott tevékenység a választói akarat befolyásolása vagy ennek megkísérlése céljából.

[13] A Ve. 2. § (1) bekezdés c) illetve e) pontja szerint a választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni az esélyegyenlőség a jelöltek és jelölő szervezetek között, valamint a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét. A rendeltetésszerű joggyakorlás a joggal való visszaélés törvényi tilalmát rögzítő polgári jogi szabályozásból kiindulva az egész jogrendszert átható

követelmény. Azt jelenti, hogy a jogintézményekkel célhoz és tartalomhoz kötötten élhetnek annak címzettjei. Csak az a joggyakorlás élvez törvényi védelmet és elismerést, amelyben a jogosultság formális előírásain túl annak valódi tartalma is felismerhető (Kúria Kvk.IV.37.359/2014/2., Kvk.I.37.394/2014/2.).

[14] A Kúria a Kvk.IV.37.359/2014/2. számú határozatában rögzítette, hogy „[a] parlamenti demokrácia alapja a politikai pártok választópolgári támogatottságért való versengése. A demokrácia egészséges működése nem képzelhető el politikai pluralizmus és a pártok politikai küzdelemben való esélyegyenlősége nélkül. Az azonos feltételeket tartalmazó jogi keret garantálja az állam semlegességét a politikai pártok küzdelmében.”. „Ahogy az államnak, úgy az önkormányzatnak is kötelezettsége, hogy a politizáló polgárok pártpreferenciáinak egyenlő esélyű kifejezését szavatolja. Az állam, illetve a közhatalommal rendelkező önkormányzat a ténylegesen kialakult versenyhelyzetet nem befolyásolhatja, nem nivellálhatja, de a különbségek növelése irányába sem hathat.”

[15] A Kúria a Kvk.IV.37.359/2014/2. számú határozatban úgy foglalt állást, hogy „[a] kampányhoz kötődő jogegyenlőség követelménye, az egyenlő esély elve a választási kampány idején akkor érvényesül, ha a jelölőszervezetek és jelöltek számára azonosak azok az objektív, külső feltételek, amelyek mellett képesek választási üzeneteiket eljuttatni a választókhoz.” Álláspontja szerint „[m]egbomlik a választási versengésbeli esélyegyenlőség akkor, ha valamely jelölő szervezet vagy jelölt a kampány időszakában olyan támogatásban részesül, olyan segítséget kap, amely őt ésszerű indok nélkül privilegizálja más szervezetekhez és jelöltekhez képest.”

[16] A Nemzeti Választási Bizottság a megelőző eljárás vizsgálata során megállapítja, hogy az OEVB határozatának indokolás része nem tartalmazza a Ve. 46. § db) és dc) pontjaiban foglalt kötelező tartalmi elemeket, az eljáró bizottság ügyvel kapcsolatos álláspontja kizárólag a határozat rendelkező részéből ismerhető meg.

[17] A Bizottság rögzíti, hogy a kifogás bizonyítékául mellékelt levél Főigazgató aláírásával került megküldésre. Bár bizonyítékként egy darab levél került becsatolásra Kifogást tevő által, azonban a címzettek köréből és a többes szám használatából megállapítható, hogy az a kórház több munkatársa számára került terjesztésre. A sérelmezett küldemény tartalmából továbbá az is megállapítható, hogy egyértelműen Nyitrai Zsolt, a FIDESZ-KDNP egyéni választókerületi képviselőjelöltje támogatására ösztönöz. A sérelmezett küldemény alján továbbá látható egy táblázat, amely a 2002-től két cikluson át kormányzó „BAL-LIBERÁL”, valamint 2010-től azonos ideig kormányzó „FIDESZ-KDNP” kormányok között megadott szempontok szerint tartalmaz megállapításokat.

[18] A Nemzeti Választási Bizottság álláspontja szerint nem helytálló Beadványozó azon megállapítása, miszerint a jogorvoslati kérelem határidőben történő beérkezését a Kifogást tevőnek kellett volna bizonyítania. A fellebbezéssel

kapcsolatban rögzíthető, hogy Beadványozó a jogsértés időpontja vonatkozásában nem szolgáltatott bizonyítékot. Tekintettel arra, hogy Beadványozó a kifogásban rögzített időpontot cáfolni nem tudta, az OEVB eljárása kapcsán megállapítható, hogy helyesen járt el akkor, amikor Kifogást tevő jogorvoslati kérelmét érdemben – a Ve. 209. § (1) bekezdésnek megfelelően – vizsgálta.

[19] Beadványozónak azon további álláspontja sem helytálló, miszerint a sérelmezett levél nem tekinthető hivatalos állásfoglalásnak, csak személyes hangvételű tájékoztatónak, tekintettel arra, hogy Főigazgató az Egri Markhot Ferenc Oktatókórház és Rendelőintézet főigazgatójaként szignálta a kórház munkatársai számára eljuttatott levelet, amelyben Főigazgató a 2018. évi országgyűlési képviselők általános választásán való részvételre, valamint Nyitrai Zsolt jelölt támogatására buzdított.

[20] A Nemzeti Választási Bizottság – a hivatkozott Kúriai határozatokban foglaltakra figyelemmel – küldött levél tartalmára tekintettel megállapítja, hogy a sérelmezett küldemény alkalmas arra, hogy megbontsa a választási versengésbeli esélyegyenlőséget azzal, hogy Főigazgató az Egri Markhot Ferenc Oktatókórház és Rendelőintézet munkáltatói jogokat gyakorló személyeként, főigazgatói minőségét felhasználva, a kórház munkatársait egy képviselőjelölt számára történő szavazásra buzdítja.

[21] A fentiek alapján a Nemzeti Választási Bizottság tárgyi ügyben a Ve. 218. § (2) bekezdés d) pontjában foglalt jogkövetkezményt alkalmazva indokoltnak tartotta bírság kiszabását is a jogsértővel szemben a választási kampány szabályainak megsértése miatt. A Ve. 219. § (2) bekezdés értelmében a bírság legmagasabb összege természetes személy esetén a kötelező legkisebb munkabér havi összegének ötszöröse. A bírság összegének meghatározása során a Nemzeti Választási Bizottság a Ve. 219. § (1) bekezdés szerint mérlegelte az eset összes körülményét, így különösen az érintettek körének nagyságát, a jogsértés súlyát és területi kiterjedtségét, a jogsértés ismétlődő jellegét. A bírság összegének megállapításakor értékelni kell azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

[22] A Bizottság a bírság összegének meghatározása során – a Ve. 219. § (1) bekezdés értelmében – figyelembe vette azt, hogy Főigazgató jogszabálysértésére a 2018. évi országgyűlési képviselők általános választásának kampányidőszakának utolsó napjaiban került sor, értékelte továbbá, hogy a munkatársak közvetlen megkeresése állami költségvetési szerv vezetője által, annak hivatali minőségében került sor.

[23] A Nemzeti Választási Bizottság – tekintettel a határozathozatal időpontjára – Főigazgató vonatkozásában mellőzi a további jogszabálysértéstől való eltiltást jogkövetkezményét.

[24] A fentiekre tekintettel a Nemzeti Választási Bizottság a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

IV.

[A határozat alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezések]

[25] A határozat a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontján, a 43. § (1)-(2) és (5) bekezdésein, a 140. § (1) bekezdés b) pontján, a 141. §-án, a 218. § (2) bekezdés a) és d) pontján, a 219. § (2) bekezdésén, a 231. § (4) bekezdésén és (5) bekezdés b) pontján, az illetékekről szóló tájékoztatás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdés s) pontján alapul.

Budapest, 2018. április 12.

Prof. Dr. Patyi András
a Nemzeti Választási Bizottság
elnöke